

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 504/2020-28

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. novembra 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], toho času [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Miroslav Katunský, JUDr. Milan Kuzma a spol., Floriánska 16, Košice, v mene ktorej koná advokát JUDr. Milan Kuzma, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tk 2/2015 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého konania a sťažnostná argumentácia sťažovateľa

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. septembra 2019 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], toho času [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tk 2/2015 (ďalej aj „napadnuté konanie okresného súdu“).

2. Ústavná sťažnosť bola v súlade s čl. X bodom 5 písm. c) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 schváleného 16. októbra 2019 prerozdelená náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov a pridelená 17. októbra 2019 sudcovi spravodajcovi Rastislavovi Kaššákovi a v zmysle čl. II bodov 3 a 5 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 v znení dodatku č. 1 z 27. mája 2020 a dodatku č. 2 z 1. októbra 2020 bola predbežne prejednaná v prvom senáte ústavného súdu v zložení Jana Baricová (predsedníčka senátu) a sudcovia Rastislav Kaššák a Miloš Maďar.

3. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je účastníkom napadnutého konania v procesnom postavení obžalovaného, pričom obvinenie z trestného činu vraždy podľa § 219 ods. 1 a 2 písm. b) Trestného zákona mu bolo vznesené uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odboru Východ z 18. septembra 2007 pod ČVS: PPZ-17/BOK-V-2006. Obžaloba bola

na okresnom súde podaná prokurátorom Krajskej prokuratúry v Košiciach (ďalej len „krajský prokurátor“) 16. apríla 2013 (ďalej len „obžaloba krajského prokurátora“), a to ako na sťažovateľa, tak aj na [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ].

4. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti pomerne obsírne opísal aj priebeh prípravného konania až do podania obžaloby krajského prokurátora (sťažovateľ sa osobitne venoval otázke porušenia namietaného základného práva podľa ústavy a práva podľa dohovoru aj vo vzťahu k tomuto prípravnému konaniu). K priebehu napadnutého konania sťažovateľ uviedol, že okresný súd rozsudkom sp. zn. 3 T 28/2013 zo 14. júna 2014 (ďalej len „rozsudok okresného súdu zo 14. júna 2014“) uznal sťažovateľa a spoluobvinených vinnými z vraždy spáchanej v spolupáchateľstve podľa § 9 ods. 2 k § 219 ods. 1 a 2 písm. h) Trestného zákona. Proti rozsudku okresného súdu zo 14. júna 2014 podali sťažovateľ, jeho spoluobvinení, ako aj krajský prokurátor odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 6 To 87/2014-4427 z 11. marca 2015 (ďalej len „uznesenie krajského súdu z 11. marca 2015“), a to tak, že ho zrušil a vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Okresný súd následne na hlavnom pojednávaní 12. novembra 2015 vylúčil trestnú vec sťažovateľa na samostatné konanie a bola jej pridelená sp. zn. 3 Tk 2/2015.

5. Okresný súd rozsudkom pod sp. zn. 3 Tk 2/2015 z 22. júna 2016 (ďalej len „rozsudok okresného súdu z 22. júna 2016“) opäť uznal sťažovateľa vinným zo spáchania trestného činu vraždy spáchanej v spolupáchateľstve podľa § 9 ods. 2 k § 219 ods. 1 a 2 písm. h) Trestného zákona, proti čomu podal sťažovateľ odvolanie. O podanom odvolaní bolo rozhodnuté uznesením krajského súdu sp. zn. 6 To 110/2016 z 31. januára 2018 (ďalej len „uznesenie krajského súdu z 31. januára 2018“), ktorým došlo k zrušeniu rozsudku okresného súdu z 22. júna 2016 a vec bola vrátená okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Zároveň krajský súd uložil okresnému súdu, aby vo veci konal v inom zložení senátu.

6. Sťažovateľ ďalej uviedol, že 21. augusta 2018 adresoval okresnému súdu sťažnosť pre nečinnosť v napadnutom konaní, na ktorú okresný súd sťažovateľovi v odpovedi

z 27. augusta 2018 uviedol, že v napadnutom konaní bolo nariadené pojednávanie na 26. november 2018 a keďže bolo potrebné opätovne vykonať dokazovanie v inom zložení senátu, a pretože v danej veci ide o rozsiahly spisový materiál, po naštudovaní spisu bol určený najbližší možný termín pojednávania.

7. Dňa 26. novembra 2018 podal sťažovateľ na ústavnom súde ústavnú sťažnosť vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v napadnutom konaní. Predmetná ústavná sťažnosť bola uznesením ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 166/2019 z 27. júna 2019 odmietnutá.

8. Ako ďalej sťažovateľ uviedol, v dňoch 26. november 2018, 4. február 2019 a 11. marec 2019 sa na okresnom súde v napadnutom konaní uskutočnili hlavné pojednávania, pričom na poslednom z týchto pojednávanií predseda senátu oznámil, že s účinnosťou od 1. apríla 2019 prestáva byť sudcom okresného súdu a vec bude preto pridelená inému zákonnému sudcovi. Na základe oznámenia okresného súdu z 30. apríla 2019 bolo sťažovateľovi uvedené, akému novému zákonnému sudcovi bola vec pridelená. Dodal, že do dňa podania ústavnej sťažnosti nebol vo veci nariadený nový termín pojednávania.

9. Vo vzťahu k napadnutému konaniu okresného súdu sťažovateľ uviedol, že pokiaľ ide o trestné veci, aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) majú tieto konania pre obvinených zvýšený význam a zo strany vnútroštátnych orgánov vyžadujú zvláštnu starostlivosť. Dodal, že je od vznesenia obvinenia až do podania ústavnej sťažnosti trestne stíhaný už dvanásť rokov, pričom nebolo vo veci vydané konečné rozhodnutie a vo veci je potrebné na okresnom súde opätovne vykonať dokazovanie v inom zložení senátu. Uvedené uzavrel tým, že keďže ide o rozsiahly spisový materiál, nedá sa v dohľadnej dobe očakávať vydanie meritórneho rozhodnutia.

10. Podľa názoru sťažovateľa neobstojí argument, že v napadnutom konaní ide o skutkovo a právne zložitú vec, čo odôvodňuje tým, že v prípade ďalších dvoch

spoluobvinených už je vec právoplatne ukončená. Dodal, že aj napriek tomu, že ide o obzvlášť závažný zločin a tiež je tu pomerne rozsiahly spisový materiál, vo svojej podstate nie je vec skutkovo ani právne zložitá. Tiež uviedol, že pokiaľ ide o posúdenie otázky správania sa sťažovateľa, ide o špecifickú situáciu, keďže v trestnom konaní nie je možné od obvineného vyžadovať aktívnu spoluprácu, no napriek uvedenému je toho názoru, že nekonal obštrukčne a reagoval na všetky jemu adresované výzvy, čiže svojím konaním nezapríčinil prieťahy. Vo vzťahu k postupu okresného súdu v napadnutom konaní sťažovateľ jednak namietal celkovú dĺžku napadnutého konania, pričom opakovane poukázal na to, že v prípade spoluobvinených trvalo konanie kratšie (3 roky a 7 mesiacov), zároveň poukázal na to, že napadnuté konanie pred okresným súdom začína v podstate odznova a nedá sa ani odhadnúť jeho ukončenie. Aj vzhľadom na už uvedený priebeh napadnutého konania je preto sťažovateľ toho názoru, že napadnuté konanie, resp. jeho dĺžka je spôsobená nesprávnym, neefektívnym a nezákonným postupom okresného súdu. V dôsledku uvedeného preto podľa sťažovateľa napadnutým konaním došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

11. Na záver sťažovateľ odôvodnil požadované primerané finančné zadost'učinenie vo výške 15 000 € tým, že porušenie ním namietaného základného práva podľa ústavy a práva podľa dohovoru už nie je možné napraviť, že porušenie týchto práv na neho dolieha osobitne nepriaznivo a trpí pocitom právnej neistoty, bezmocnosti, krivdy a menejcennosti, pričom u neho bola negovaná dôvera v možnosť poskytnutia spravodlivosti a uvedené už nie je možné navrátiť späť a zhojiť inak, ako priznaním finančného zadost'učinenia. Zároveň poukázal na celkovú dĺžku napadnutého konania, závažnosť jeho obvinenia, význam napadnutého konania pre sťažovateľa, ako aj na to, že nie je možné ani predpokladať, kedy bude vo veci vydané konečné rozhodnutie.

12. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie vo veci samej nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci

v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 3 Tk 2/2015 boli porušené.

2. Okresnému súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tk 2/2015 zakazuje pokračovať v porušovaní základných práv [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 15.000,- €, ktoré je Okresný súd Košice I povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. [REDAKOVANÉ] priznáva náhradu trov právneho zastúpenia, ktoré je Okresný súd Košice I povinný vyplatiť na účet advokáta JUDr. Milana Kuzmu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Vyjadrenie okresného súdu

13. Ústavný súd si v rámci prípravy predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti od okresného súdu vyžiadal prehľad procesných úkonov v napadnutom konaní, ako aj vyjadrenie okresného súdu k samotnej ústavnej sťažnosti.

13.1 Okresný súd vo svojom vyjadrení sp. zn. 1 SprV 421/2020 doručenom ústavnému súdu 10. júla 2020 v podstatnom uviedol, že žaloba bola v danej veci okresnému súdu doručená 16. apríla 2013. K priebehu napadnutého konania sa odvolal na priložený chronologický prehľad úkonov vo veci. Ďalej uviedol, že v napadnutom konaní boli úkony okresného súdu vykonávané priebežne aj s ohľadom na nutnosť naštudovania spisového materiálu a na závažnosť skutkov, ktoré boli vymedzené v obžalobe. Tiež uviedol, že v priebehu napadnutého konania boli zo strany sťažovateľa opakovane vznášané námietky zaujatosti, o ktorých sa muselo rozhodovať. Meritórne okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom okresného súdu z 22. júna 2016, proti ktorému bolo sťažovateľom podané odvolanie. Následne krajský súd uznesením z 31. januára 2018 rozsudok okresného súdu z 22. júna 2016 zrušil a vec vrátil okresnému súdu na opätovné prejednanie

a rozhodnutie. Pripustil, že od tohto obdobia až do 4. septembra 2018 okresný súd nevykonával úkony plynulo a sústredene, a dodal, že činnosť okresného súdu sa v danom prípade javí ako neefektívna. No v ďalšom období bolo v napadnutom konaní podľa okresného súdu postupované plynulo. Poukázal na to, že pôvodný zákonný sudca bol k 1. aprílu 2019 preložený na výkon funkcie sudcu na krajský súd, a preto bola vec v zmysle platného rozvrhu práce okresného súdu na rok 2019 prerozdelená a náhodným výberom pridelená novému zákonnému sudcovi. Dodal, že následne museli byť odznova vykonávané všetky úkony súvisiace s dokazovaním, čo tiež prispelo k predĺženiu napadnutého konania. Na záver uviedol, že termín hlavného pojednávania bol nariadený na 10. september 2020.

13.2 Ústavný súd z prehľadu procesných úkonov zistil, že jednotlivé podstatné úkony okresného súdu v napadnutom konaní potvrdzujú už uvedené tvrdenia sťažovateľa a okresného súdu, čo sa týka priebehu napadnutého konania, ako ich títo uviedli v podanej ústavnej sťažnosti, resp. vo vyjadrení. Z uvedeného dôvodu ich ústavný súd všetky na tomto mieste neuvádza a uvádza len niektoré podstatné a tiež sťažovateľom neuvádzané úkony:

- 16. apríla 2013 podaná obžaloba krajského prokurátora,
- 12. novembra 2013 zápisnica o hlavnom pojednávaní,
- 30. mája 2016 námietka zaujatosti sťažovateľa,
- 1. júna 2016 zápisnica o hlavnom pojednávaní – pojednávanie odročené na 21. jún 2016 a 22. jún 2016,
- 21. a 22. júna 2016 zápisnica o hlavnom pojednávaní,
- 18. októbra 2016 námietka zaujatosti sťažovateľa,
- 7. novembra 2016 odôvodnenie odvolania sťažovateľa,
- 5. júna 2017 námietka zaujatosti sťažovateľa,
- 19. júna 2017 doplnenie dôvodov odvolania sťažovateľa,
- 26. novembra 2018 zápisnica o hlavnom pojednávaní,
- 4. februára 2019 zápisnica o hlavnom pojednávaní,
- 11. marca 2019 zápisnica o hlavnom pojednávaní,
- 16. januára 2020 hlavné pojednávanie zrušené z dôvodu PN zákonného sudcu,
- 26. marca 2020 hlavné pojednávanie zrušené z dôvodu šírenia vírusu COVID-19,

- 11. júna 2020 zápisnica o hlavnom pojednávaní – pojednávanie odročené na 10. september 2020.

13.3 Zároveň bolo ústavným súdom pred vydaním tohto rozhodnutia prostredníctvom informačného centra okresného súdu zistené, že pojednávanie nariadené na 10. september 2020 bolo zrušené na základe ospravedlnenia obhajcu sťažovateľa z dôvodu karanténnych opatrení súvisiacich s COVID-19. Okresným súdom bol následne nariadený nový termín pojednávania na 22. október 2020, ktorý bol však zrušený z dôvodu karanténnych opatrení súvisiacich s COVID-19.

III.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

14. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

15. V zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

16. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

17. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd

zistuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

18. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

19. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

20. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený...

21. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru EŠLP k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (I. ÚS 329/2019).

IV.

Posúdenie veci ústavným súdom

22. Podstata ústavnej sťažnosti sťažovateľa spočíva v namietanom porušení základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

postupom okresného súdu v napadnutom konaní. K porušeniu sťažovateľom označených práv malo dôjsť v dôsledku celkového priebehu napadnutého konania, pričom sťažovateľ je toho názoru, že napadnuté konanie, resp. jeho dĺžka je spôsobená nesprávnym, neefektívnym a nezákonným postupom okresného súdu. Zároveň poukázal na to, že napadnuté konanie pred okresným súdom začína v podstate odznova a nedá sa ani odhadnúť jeho ukončenie.

IV.1 K námietke porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom orgánov činných v trestnom konaní počas prípravného konania

23. Sťažovateľ v petite podanej ústavnej sťažnosti namietal porušenie uvedených práv len vo vzťahu k napadnutému konaniu okresného súdu, ktoré bolo začaté podaním obžaloby krajského prokurátora.

23.1 Avšak aj vzhľadom na znenie § 39 ods. 2 zákona o ústavnom súde, v zmysle ktorého sa každé podanie posudzuje podľa jeho obsahu, ústavný súd považoval za potrebné sa najprv vyjadriť aj k tejto sťažovateľom namietanej časti týkajúcej sa postupu orgánov činných v trestnom konaní počas prípravného konania. Z podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ v rámci nej tejto otázke venoval pomerne značný rozsah, konkrétne body 1 až 12 podanej ústavnej sťažnosti.

24. Z rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že v predchádzajúcom konaní vedenom ústavným súdom pod sp. zn. II. ÚS 592/2012 bol nálezom z 11. decembra 2013, ktorý nadobudol právoplatnosť 17. februára 2014, meritórne preskúmaný postup Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odboru Východ v celom prípravnom konaní vedenom pod ČVS: PPZ-17/BOK-V-2006 (prípravné konanie bolo ukončené podaním obžaloby 16. apríla 2013, pozn.). Jeho záver bol, že v tomto konaní nebolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy s poukazom na faktické prerušenie prípravného konania a jeho skutkovú a právnu zložitnosť.

24.1 Ako vyplýva z už uvedeného, sťažovateľ opakovane aj touto ústavnou sťažnosťou namieta plynulosť toho istého prípravného konania. K zmene skutkového stavu vo vzťahu k prípravnému konaniu však nedošlo, keďže vec nebola vrátená do prípravného konania a po náleze ústavného súdu už viac nepokračovalo.

25. Za danej procesnej situácie tak nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 592/2012 z 11. decembra 2013 podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde bráni prípustnosti tej časti ústavnej sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta neprimeranú dĺžku prípravného konania (obdobne aj v rozhodnutí ústavného súdu pod sp. zn. II. ÚS 166/2019).

26. Vzhľadom na uvedené preto ústavný súd v tejto časti ústavnú sťažnosť odmietol ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

IV.2 K námietke porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým konaním okresného súdu

27. Sťažovateľ sa v petite podanej ústavnej sťažnosti domáha vyslovenia porušenia uvedených práv vyslovene len vo vzťahu k napadnutému konaniu okresného súdu. Na tomto mieste len pre doplnenie ústavný súd dodáva, že sťažovateľ už v minulosti namietal aj neprimeranú dĺžku odvolacieho konania vedeného krajským súdom pod sp. zn. 6 To 110/2016, napadol ho ústavnou sťažnosťou z 21. septembra 2017, avšak konanie o nej bolo zastavené z dôvodu späťvzatia ústavnej sťažnosti samotným sťažovateľom. Z uvedeného dôvodu sa preto ústavný súd v danom prípade sústredil na posúdenie existencie možných prietáhov len vo vzťahu k napadnutému konaniu okresného súdu.

27.1 Napadnuté konanie bolo začaté podaním obžaloby krajského prokurátora, teda 16. apríla 2013. Na základe zistení ústavného súdu do dňa vydania tohto rozhodnutia nebolo napadnuté konanie právoplatne ukončené. Úlohou ústavného súdu bolo teda v danej veci posúdiť, či postup okresného súdu v napadnutom konaní je možné označiť za taký, ktorý by znamenal porušenie povinnosti súdu a sudcu zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty účastníka konania.

28. Z už uvedeného prehľadu procesných úkonov okresného súdu vyplýva, že prvým meritórnym rozsudkom vo veci bol rozsudok okresného súdu zo 14. júna 2014. Následne na základe podaného odvolania prebiehalo až do vydania uznesenia krajského súdu z 11. marca 2015 odvolacie konanie. Po vrátení veci okresnému súdu na ďalšie konanie a následnom vylúčení veci vo vzťahu k sťažovateľovi na samostatné konanie 12. novembra 2015 bolo vo veci druhýkrát meritórne rozhodnuté rozsudkom okresného súdu z 22. júna 2016. Po opätovnom odvolaní bola vec uznesením krajského súdu z 31. januára 2018 opakovane vrátená na okresný súd na účel opätovného prejednaní a rozhodnutia, no už v zmenenom zložení senátu. V rámci tohto obdobia podal sťažovateľ opakovane – trikrát námietku zaujatosti, ktorou sa taktiež bolo potrebné zaoberať (uvedeným argumentoval aj okresný súd). Je síce potrebné poukázať na to, že následne okresný súd uskutočnil pojednávania až s istým časovým odstupom, a to 26. novembra 2018, no následne okresný súd vykonal v relatívne krátkom časovom odstupe aj ďalšie ústne pojednávania, a to 4. februára 2019 a 11. marca 2019. Ústavný súd svojím uznesením sp. zn. II. ÚS 166/2019 z 27. júna 2019 odmietol predchádzajúcu ústavnú sťažnosť sťažovateľa vo veci priet'ahov v napadnutom konaní (napadnuté konanie posudzoval k stavu podania ústavnej sťažnosti, teda k 30. novembru 2018, pričom okrem iného konštatoval, že okresný súd celkovo konal vo veci sťažovateľa po dobu 3 rokov a dvoch mesiacov).

28.1 Ústavný súd teda v danom prípade musel tiež posúdiť aj to, či postup okresného súdu v ďalšom priebehu napadnutého konania odôvodňuje záver, že v jeho dôsledku došlo k porušeniu sťažovateľom namietaných práv podľa ústavy a dohovoru. Ako už bol uvedené, okresný súd vykonal ústne pojednávania v mesiacoch marec a apríl roku 2019. Následne po pridelení veci novému zákonnému sudcovi bolo vo veci nariadené pojednávania na 16. január 2020, čo je možné označiť za pomerne značný časový odstup. V tomto ohľade je ale potrebné pripomenúť tú skutočnosť, že nový zákonný sudca objektívne potrebuje istý čas na oboznámenie sa s vecou, preto tento dlhší časový interval do nariadenia pojednávania vo veci podľa posúdenia ústavného súdu, obzvlášť v takých rozsiahlych (pokiaľ ide o rozsah spisového materiálu) typoch trestného konania, nie je možné absolútne prirátať len na ťarchu vo veci konajúceho všeobecného súdu. Druhou stranou mince je ale aj tá skutočnosť, že uvedené pojednávania bolo následne zrušené z dôvodu práceneschopnosti zákonného sudcu, čo k plynulosti napadnutého konania určite neprispelo.

Následne však okresný súd nebol vo veci nečinný a opakovane nariadil pojednávania, a to na termíny 26. marec 2020, 11. jún 2020, 10. september 2020 a napokon aj 22. október 2020. Z týchto termínov sa pojednávanie reálne uskutočnilo síce len 11. júna 2020, avšak ako to vyplýva z predloženého prehľadu procesných úkonov okresného súdu, ako aj zo zistení ústavného súdu, ostatné termíny pojednávania v roku 2020 museli byť zrušené z objektívnych dôvodov – nebezpečenstvo šírenia nákazlivého vírusového ochorenia COVID-19, čo okresný súd nemohol žiadnym spôsobom ovplyvniť, a preto uvedené nie je možné prirátat' na jeho ťarchu. Navyše pojednávanie nariadené na 10. september 2020 bolo odročené práve na žiadosť právneho zástupcu sťažovateľa. Do dňa vydania tohto rozhodnutia tak napadnuté konanie okresného súdu trvá v súhrne viac ako 5 rokov. V rámci tohto obdobia však, ako už bolo uvedené, nie je podľa posúdenia ústavného súdu z objektívnych príčin možné na ťarchu okresného súdu pričítat' najmä nečinnosť okresného súdu, resp. opakované zrušenie pojednávania nariadených na 26. marec 2020, 10. september 2020 a napokon aj 22. október 2020, ku ktorých zrušeniu došlo z objektívnych príčin, ktoré okresný súd nemohol nijak ovplyvniť.

29. Ústavný súd v prípade ústavných sťažností namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy takéto ústavné sťažnosti odmieta ako zjavne neopodstatnené, ak celková dĺžka konania pred súdom nesignalizuje reálnu možnosť zbytočných priet'ahov, resp. ak argumenty v ústavnej sťažnosti v čase jej podania nepreukázali takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola ústavná sťažnosť prijatá na ďalšie konanie. K iným dôvodom zakladajúcim záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci (súdu), ktorá je vždy posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. I. ÚS 156/2019).

30. Zároveň z judikatúry ústavného súdu taktiež vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov. Ústavný súd už viackrát vyslovil, že zjavná neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie uvedeného základného práva

môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných priet'ahoch (m. m. I. ÚS 103/2016).

31. Ústavný súd vzhľadom na už uvedené východiská vyhodnotil priebeh napadnutého konania okresného ako taký, ktorý na jednej strane nie je možné označiť za úplne bez akýchkoľvek chýb či priet'ahov, avšak na strane druhej celková dĺžka napadnutého konania pred okresným súdom v trvaní viac ako 5 rokov, v rámci ktorých však okresný súd musel na základe objektívnych prekážok v roku 2020 zrušiť celkovo tri zo štyroch nariadených pojednávanií (šírenie ochorenia COVID-19, ktoré sa v súčasnej dobe dotýka takmer každej krajiny), sa zatiaľ nejaví ako taká, aby bolo možné dospieť k záveru o ústavnoprávne relevantnom zásahu do podstaty a účelu základného práva s'ťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Inak povedané, ústavný súd uvedené nevyhodnotil ako skutočnosť, na základe ktorej by bolo možné dospieť k záveru o nečinnosti či neefektívnej činnosti okresného súdu v takej ústavne relevantnej intenzite, na základe ktorej by po prijatí ústavnej s'ťažnosti na ďalšie konanie bolo možné vysloviť porušenie s'ťažovateľom označených práv. Na záver tejto časti si však ústavný súd dovoľí uviesť, že okresný súd by mal v rámci ďalšieho priebehu napadnutého konania postupovať nanajvýš uvážlivo s cieľom dospieť v primeranom čase k meritórnemu rozhodnutiu vo veci.

32. Nad rámec už uvedeného ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že pri posudzovaní primeranosti dĺžky trestného konania je možné okrem zložitosti veci, správania s'ťažovateľa a postupu súdu v konaní zohľadniť aj to, čo je pre s'ťažovateľa v danej veci „v stávke“ (pozri rozsudok vo veci Starokadomskiy proti Rusku č. 2 z 13. 3. 2014, s'ťažnosť č. 27455/06, bod 70). V okolnostiach tejto veci je podľa názoru ústavného súdu možné poukázať aj na špecifickosť s'ťažovateľom tvrdeného pocitu právnej neistoty vo vzťahu k výsledku napadnutého konania, keďže s'ťažovateľ podľa ústavnému súdu dostupných informácií v súčasnosti už vykonáva mimoriadny trest odňatia slobody, a teda ním pociťovanú mieru právnej neistoty vyplývajúcu z jeho ďalšieho možného odsúdenia a s tým spojeného trestu je potrebné vnímať aj v tomto kontexte. Ústavný súd zdôrazňuje, že uvedené nemá za následok automatické „obmedzenie“ práva na prerokovanie

danej veci bez zbytočných prietáhov, resp. jej prejednanie v primeranej lehote – ide však o okolnosť, ktorú môže ústavný súd v špecifických okolnostiach daného prípadu zohľadniť.

33. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd posúdil ústavnú sťažnosť v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú, a preto ju odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

34. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako celok, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v jej petite.

35. Pre úplnosť ústavný súd dodáva, že toto rozhodnutie nebráni sťažovateľovi obrátiť sa opätovne s ústavnou sťažnosťou na ústavný súd, ak by v budúcnosti v napadnutom konaní dochádzalo k zbytočným prietahom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. novembra 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu